

Erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan ohjaaminen työpaikalla

1. Riittävästi aikaa työpaikkaan, työyhteisöön, työtehtäviin ja työturvallisuuteen perehdyttämiseen
2. Työhön perehdytys eri keinoin: suullisesti, kirjallisesti ja näyttämällä käytännössä – ei vain yhdellä tavalla
3. Avoin ilmapiiri ja keskustelu työpaikalla oppimisen ja työtapojen erilaisuudesta
4. Työtehtävien henkilökohtaistaminen vahvuuksien kautta:
  - > sopiva työtehtävä ja osaaminen kohtaavat > tarvittaessa työnkuvan räätälöinti
  - > selkeä työnkuva ja työtehtävien toistot auttavat uusien asioiden oppimisessa
  - > tarvittaessa työolosuhteiden mukauttaminen (esim. työaikajärjestelyt, työn organisointi, työn apuvälineet, teknologiaratkaisut ja digitaaliset keinot)
  - > kannustus ja onnistumisen kokemukset
5. Työtehtävien antaminen vaihe kerrallaan selkeästi
6. Apuvälineitä oppimisen tueksi
  - > muistivihko tai kännykkä, josta esimerkiksi monivaiheisen työtehtävän eri vaiheet voi tarkistaa kirjoitettuna ohjeina tai kuvina/valokuvina

7. Palautteen antaminen työtehtävien onnistumisesta ja osaamisen kehittymisestä

Tukea työnantajalle työllistämiseen

Työnantaja voi saada taloudellista tukea erityistä tukea tarvitsevan työntekijän palkkaamiseen. Tuki on korvaus siitä, että työnantaja voi joutua käyttämään tavallista enemmän aikaa työntekijän ohjaukseen työtehtävissä. Lisätietoa työnantajalle Ammattiopisto Luovin tietopankista.

Toivomme vastaavana työpaikkaohjaajana toimineelta palautetta opiskelijan työelämässä oppimisen jakson päätyttyä. Palaute on arvokasta Ammattiopisto Luovin toiminnan kehittämiseksi.

Rakennetaan yhdessä tulevaisuuden työpaikkoja!

TEDDY

Työllistymisen edistäminen yhdessä
TEDDY -projekti 1.2.2016–31.8.2019

Työelämälähtöiset ammatilliset opinnot muodostuvat oppilaitoksessa järjestettävästä koulutuksesta, työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta sekä näytöistä.

Ammattitaidon kehittymisessä on tärkeää, että opiskelija pääsee ammattialan työtehtäviin ja tutustumaan työn kaikkiin osa-alueisiin.

HOKS

Jokaisella opiskelijalla on erilainen osaamistausta, joten opinnoista tehdään aina yksilöllinen suunnitelma. Opiskelijalle laaditaan kirjallinen henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma HOKS, jota päivitetään opintojen ajan.

HOKSissa huomioidaan:

- > aiemmin hankittu osaaminen ja puuttuva osaaminen
- > osaamisen hankkimisen tavat monipuolisissa työtehtävissä
- > tarvittava ohjaus ja tuki

Vastuut ja roolit

Työelämässä oppimisen osapuolia ovat koulutuksen järjestäjä, ohjaava opettaja, opiskelija ja työnantaja. Oppilaitos vastaa siitä, että työpaikalla järjestettävä koulutus on tavoitteellista ja ohjattua. Opiskelija, opettaja ja työpaikkaohjaaja suunnittelevat yhdessä työpaikalla oppimisen sisällöt ja näytöt.

Näyttöön valitaan yksi tai useampi opiskelijan oppima työtehtävä, joilla hän osoittaa osaamisensa. Työpaikkaohjaaja ja opettaja arvioivat näytön.

- > Opettaja on työpaikkaohjaajan työpari, joka tukee ohjauksessa ja arvioinnissa, perehdyttää ohjaajaa ja opiskelijaa tutkintoon sekä opastaa näyttöjen järjestämisessä työpaikalla
- > Vastuullinen työpaikkaohjaaja perehdyttää opiskelijan työpaikkaan, työyhteisöön sekä työtehtäviin ja työturvallisuuteen

Työpaikkaohjaaja kertoo ja näyttää opiskelijalle työtehtävät sekä seuraa ja tukee työn tekemistä. Hän antaa opiskelijalle palautetta työtehtävien onnistumisesta ja osaamisen kehittämisestä sekä osallistuu arviointiin.

Jokaisen työkyky vaihtelee työuran aikana

Erityistä tukea tarvitsevia nuoria ja aikuisia ei voi lokeroida yhteen tiettyyn ryhmään. Jokaisella ihmisellä on omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa.

Jokainen meistä voi olla jossakin vaiheessa työuransa aikana erityistä tukea tarvitseva vian, vamman tai sairauden vuoksi. Erityisen tuen tarve voi ilmetä esimerkiksi oppimisvaikeuksina, jotka ovat todella yleisiä. Väestöstä 20–25%:lla on jonkinlaisia oppimisvaikeuksia.

Koulutussopimus ja oppisopimus

Työelämässä oppimista voidaan järjestää käytännön työtehtävien yhteydessä koulutussopimuksella tai oppisopimuksella. Opiskelija voi hankkia osaamista joko kokonaan koulutussopimukseen tai oppisopimukseen perustuen tai yhdistellä näitä joustavasti.

Sopimuksen tekeminen edellyttää, että työpaikalta löytyvät:

- > opiskelua vastaavat työtehtävät
- > riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa
- > tarpeelliset työvälineet
- > ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevä henkilöstö, josta nimetään opiskelijalle vastuullinen työpaikkaohjaaja

Koulutussopimus voidaan sopia tutkintokoulutukseen ja valmentavaan koulutukseen (VALMA ja TELMA). Koulutussopimuksessa opiskelija ei ole työsuhteessa eikä hänelle makseta palkkaa.

Oppisopimus on mahdollista, kun opiskelijalla on työpaikka, jossa voi tehdä opiskeltavan alan työtehtäviä tai hän toimii alan yrittäjänä. Oppisopimuskoulutuksessa opiskellaan sekä tietopuolisia opintoja oppilaitoksessa että työtä tehden työpaikalla. Oppisopimus voidaan tehdä joko toistaiseksi voimassaolevaan työsuhteeseen tai oppisopimuksen myötä solmittavaan uuteen määräaikaiseen työsuhteeseen. Oppisopimus voidaan solmia tutkintokoulutukseen.

	Koulutussopimus	Oppisopimus
Työelämässä oppiminen	ei työsuhdetta: 1-5 päivää viikossa, sovitaan yksilöllisesti	työsuhteessa: työaika keskimäärin vähintään 25 h / viikko
Korvaus opiskelijalle	- ei palkkaa tai muuta korvausta - opintojen aikainen rahoitus - opintososiaaliset etuudet	- palkka (TES) - opintososiaaliset etuudet rajoitetusti
Korvaus työnantajalle	ei koulutuskorvausta	koulutuskorvaus tapauskohtaisesti
Vakuutukset	oppilaitos vakuuttaa opiskelijan työtaturman varalta	työnantajan vakuutukset
Opintojen laajuus	tutkinnon osia tai osia yhdestä tai useammasta tutkinnon osasta	yksi tai useampi tutkinnon osa (tai osia tutkinnon osasta) tai koko tutkinto
Sopijaosapuolet	työnantaja ja koulutuksen järjestäjä	opiskelija, työnantaja ja koulutuksenjärjestäjä